

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 57/26

Luxemburg, 16 april 2026

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-555/24 P | Medel e.a. / Raad

Advocaat-generaal apeta: verenigingen die rechters vertegenwoordigen zijn bevoegd om beroep in te stellen tot nietigverklaring van het besluit waarbij de Raad zijn goedkeuring heeft gehecht aan de mijlpalen voor het justitiële stelsel met betrekking tot Polen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit van de Unie

Vier verenigingen ¹ die rechters vertegenwoordigen, hebben beroepen ingesteld tot nietigverklaring van het uitvoeringsbesluit van de Raad tot goedkeuring van het herstel- en veerkrachtplan van Polen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF). Deze verenigingen zijn van mening dat de voorwaarden voor de betaling van middelen, waaronder drie met betrekking tot het Poolse justitiële stelsel (mijlpalen F1G, F2G en F3G), onverenigbaar zijn met het Unierecht en met de verplichtingen van de Raad krachtens dat recht.

Bij beschikking van 4 juni 2024 ² heeft het Gerecht deze beroepen niet-ontvankelijk verklaard. Het heeft geoordeeld dat de verenigingen geen procesbevoegdheid hadden, aangezien het betrokken besluit budgettaire voorwaarden betrof en noch de rechters die lid zijn van die verenigingen, noch de verenigingen die in eigen naam optraden, rechtstreeks raakte.

In haar conclusie van vandaag **stelt advocaat-generaal Tamara apeta voor om de beschikking te vernietigen en de zaak terug te verwijzen naar het Gerecht voor een uitspraak ten gronde.**

De mijlpalen F2G en F3G legden Polen een specifieke verplichting op om een procedure in te voeren voor heroverweging van tuchtrechtelijke sancties die aan rechters zijn opgelegd door de tuchtkamer van de Sd Najwyższy (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Polen). Volgens de advocaat-generaal **heeft het Gerecht ten onrechte geoordeeld dat de Poolse rechters op wie deze tuchtbesluiten betrekking hebben niet rechtstreeks door deze mijlpalen worden geraakt.** Bovendien was de mogelijkheid dat Polen deze mijlpalen niet zou uitvoeren louter theoretisch. De advocaat-generaal concludeert daarom dat **de namens die rechters ingestelde beroepen niet onontvankelijk hadden mogen worden verklaard.** Zij is het daarentegen eens met het Gerecht dat deze mijlpalen andere Poolse rechters die niet aan tuchtmaatregelen zijn onderworpen, niet rechtstreeks raken.

Mijlpaal F1G vereiste bepaalde hervormingen om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Polen te versterken. Volgens de advocaat-generaal heeft het Gerecht terecht geoordeeld dat de vermeende ontoereikendheid van de door die mijlpaal vereiste hervormingen geen rechtstreekse gevolgen heeft voor de rechtspositie van Poolse rechters in het algemeen, of voor die van rechters in andere lidstaten en EER-staten. De in dit verband aangevoerde argumenten volstonden niet om een rechtstreeks verband aan te tonen tussen de betwiste mijlpaal en een concrete verandering in hun rechtspositie.

De advocaat-generaal is echter van mening dat **het Gerecht onvoldoende is ingegaan op het argument dat verenigingen, in het licht van het beginsel van effectieve rechterlijke bescherming, kunnen opkomen tegen handelingen van de Unie die hun eigen belangen raken.**

Met het oog op de beslissing over de kwestie van de procesbevoegdheid in deze zaak, gaat de advocaat-generaal dus in

op de ruimere vraag wanneer verenigingen die in eigen naam optreden, rechtstreeks en individueel kunnen worden geraakt in de zin van artikel 263, vierde alinea, VWEU. Zij is meer bepaald van mening dat verenigingen hun eigen belangen hebben wanneer zij collectieve belangen behartigen die deel uitmaken van hun identiteit en verder gaan dan de loutere som van de individuele belangen van hun leden.

In dat verband stelt de advocaat-generaal voor om „**rechtstreekse geraaktheid**”, in het geval van een vereniging die in eigen naam optreedt, zo uit te leggen dat de gevolgen voor de collectieve belangen die de vereniging behartigt rechtstreeks moeten voortvloeien uit de bestreden handeling. Of een vereniging ook individueel wordt geraakt moet dan worden beoordeeld aan de hand van de vraag of de kernbelangen en -activiteiten van die vereniging haar, met betrekking tot de bestreden handeling, onderscheiden van andere verenigingen en van haar leden. Op deze basis daarvan meent zij dat de verenigingen in deze zaak, die het behoud van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Polen als doel hebben, zelf procesbevoegdheid hebben om een beroep tot nietigverklaring van mijlpaal F1G in te stellen.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor een concreet geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: Tegen een beslissing van het Gerecht kan bij het Hof van Justitie een hogere voorziening worden ingesteld die beperkt is tot rechtsvragen. In beginsel heeft een dergelijke hogere voorziening geen schorsende werking. Indien de hogere voorziening is toegelaten en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. Als dat niet zo is, moet het de zaak terugverwijzen naar het Gerecht, dat is gebonden aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van de conclusie is op de dag waarop zij wordt genomen te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ De vier verenigingen die zich inzetten voor de verdediging van de onafhankelijkheid van rechters zijn Medel – Magistrats européens pour la démocratie et les libertés (een Europees netwerk van verenigingen van rechters die de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht verdedigen), de International Association of Judges (een wereldwijde organisatie die nationale verenigingen van rechters vertegenwoordigt), de Association of European Administrative Judges (een organisatie die bestuursrechters in heel Europa vertegenwoordigt) en Stichting Rechters voor Rechters (een stichting die rechters ondersteunt wier onafhankelijkheid wordt bedreigd).

² [Beslissing van het Gerecht van 4 juni 2024 in de gevoegde zaken T-530/22–T-533/22](#) (zie ook [perscommuniqué 91/24](#)).